

Oponentský posudek na diplomovou práci Lenky Kernové
„Mezinárodní právo soukromé ve srovnávacím pohledu vybraného úseku Dědictví
v mezinárodním právu soukromém podle českého a rakouského práva”

Celkový počet stran diplomové práce: 77

Datum odevzdání: 13.7.2011

1. Aktuálnost tématu:

Předložená diplomová práce je věnována především komparativní analýze kolizní úpravy dědického práva v českém zákoně o mezinárodním právu soukromém a procesním a rakouském zákoně o mezinárodním právu soukromém. Diplomantka stručně pojednala o relevantních pasážích návrhu nového českého zákona o mezinárodním právu soukromém a návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a úředních listin ve věcech dědictví a vytvoření evropského dědického osvědčení (dále jen „Nařízení“). V oboru mezinárodního práva soukromého se jedná o téma nepochybně aktuální. Aktuálnost tématu dokládá navrhovaná právní úprava ve shora uvedeném nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterou provázejí komplikovaná legislativní jednání .

2. Náročnost tématu:

Úspěšné zvládnutí tématu diplomové práce „Mezinárodní právo soukromé ve srovnávacím pohledu vybraného úseku Dědictví v mezinárodním právu soukromém podle českého a rakouského práva“ je relativně náročné vzhledem ke specifickým rakouské právní úpravy i s ohledem na nutnost dostatečné znalosti rakouské právní němčiny. Pozitivně hodnotím, že se autorka věnovala i Nařízení.

Z hlediska použitých metod si diplomantka zvolila právně-analytický, komparativní a popisný přístup.

Vstupní údaje, které měla diplomantka k dispozici, zpracovala uspokojivým způsobem. Diplomantka ve své práci použila především českou a rakouskou odbornou literaturu. Dále odkazuje na vybrané judikáty rakouského Nejvyššího soudního dvora.

3. Hodnocení práce:

Diplomová práce začíná stručným úvodem, po kterém následuje historický exkurs týkající se dějin mezinárodního práva soukromého a kolizní úpravy dědického práva od starověku po současnost. Následující pasáže diplomové práce obsahují vedle definice pojmu mezinárodní právo soukromé především rozbor české a rakouské kolizní právní úpravy ve vztahu k jednotlivým institutům dědického práva. Většinu svých závěrů diplomantka opírá o tuzemskou a zahraniční odbornou literaturu.

Předložená diplomová práce je logicky strukturována na jednotlivé kapitoly (a podkapitoly): 1. Historický exkurs, 2. Pojem mezinárodní právo soukromé, 3. Struktura ZMPS a IPRG, 4. Pojem mezinárodní soukromé právo dědické, 5. Úvod do vnitrostátního dědického práva, 6. Dědický statut, 7. Dědění ze závěti a dalších pořízení pro případ smrti, Odúmrť, 9. Otázky spojené s aplikací cizího práva, 10. Soudní příslušnost v mezinárodním dědickém právu, 11. Pojednání o návrhu zákona o MPS z dědickoprávního pohledu a 12. Nové Evropské nařízení.

Ve vztahu k práci diplomantky s odbornou literaturou, nemám připomínek. Diplomantka, jak bylo uvedeno výše, vycházela z aktuální tuzemské i zahraniční literatury. K vlastním závěrům diplomantky v předložené diplomové práci uvádím, že diplomantka zaujímá k problematice vlastní názory a opírá je o závěry obsažené v odborné literatuře. Oceňuji poměrně rozsáhlý poznámkový aparát a rozsah prostudované literatury.

Z hlediska uspořádání kapitol a grafické úpravy lze práci hodnotit jako velmi dobrou. Práce je správně systematicky uspořádána z hlediska rozdělení jednotlivých kapitol na podkapitoly. K práci s použitou literaturou včetně odkazů v poznámkách pod čarou mám připomínku k pozn. č. 161 na s. 57, kde není čerpáno přímo ze zdroje (tj. z judikatury Soudního dvora Evropské unie). Jazyková a stylistická úprava předložené diplomové práce je uspokojivá. Celkový dojem z práce mírně kazí drobné překlepy (např. na s. 11, 15, 49, nebo 59 - v pozn. č. 168). Z hlediska jazykového občas diplomantka opomněla přeložit německé zkratky do češtiny (např. na s. 11 v pozn. 27 – „idF“) Diplomantka projevila, jak bylo výše uvedeno, dostatečné teoretické znalosti získané studiem tuzemské i zahraniční odborné literatury a schopnost analýzy a zpracování vstupních informací.

4. Další vyjádření k práci:

Nejsou.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na s. 3 a 59 předložené diplomové práce bych byl opatrnější s používáním hovorového pojmu evropský zákonodárce, protože instituce Evropské unie zákony nevydávají. Je vhodnější hovořit o legislativní pravomoci (srov. Tichý, L. a kol.: Evropské právo, 4. vyd., C. H. Beck, Praha 2011, s. 145 a násl.) konkrétních institucí Evropské unie.

Na s. 7 chybí odkaz na autory „ostré kritiky“ statutární teorie.

Ve vztahu k mimořádné kvalitě rakouského Všeobecného občanského zákoníku uvádím, že tento závěr neplatí obecně. Např. právní úprava pojistných smluv (ust. § 1288-1292) byla považována od počátku za nevyhovující.

Při ústní obhajobě by měla diplomantka ke s. 19 doplnit, v „důsledku“ kterých směrnic Evropských společenství byla vytvořena ustanovení § 10a a 11e českého zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním.

Na s. 35 a 36 by bylo vhodné podrobněji analyzovat prolomení dědického statutu v případech uvedených pod písm. c) a d), byť se autorka rozhodla tak neučinit.

Ve vztahu ke s. 36 pozn. č. 97 se domnívám, že Másilko a Steiner spíše zohledňovali princip právní jistoty než právní etiku.

Na s. 51 v pozn. č. 145 chybí den vydání judikátu rakouského Nejvyššího soudního dvora.

Na s. 56 chybí uvedení odůvodnění závěru diplomantky, podle kterého je „pozitivní“ změnou výslovná úprava odúmrti. Jedná se o pozitivní hodnocení obsahu navrhované úpravy zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním, nebo o kladné hodnocení samotného faktu vzniku explicitní kolizní úpravy tohoto institutu?

Na straně 61 odst. 2 diplomantka hovoří o „specialistech“, kteří se podílejí na tvorbě nařízení. Bylo by vhodné, aby tyto osoby jmenovala, nebo alespoň uvedla pracovní skupinu, do níž tito odborníci patří.

Na s. 62 v odst. 5 diplomantka píše o prohlášení o „odejmutí“ dědictví. Předpokládám, že se má jednat o prohlášení o **odmítnutí** dědictví.

Na straně 65 diplomantka prezentuje ohledně Nařízení odvážný závěr, že „problematika přijímání zpětných a dalších odkazů je jednou provždy vyřešena“. Tento závěr nelze akceptovat, protože Nařízení je stále ve fázi návrhu a tudíž ani nevstoupilo v platnost. Navíc vyloučení zpětného a dalšího odkazu bude platit pouze v rámci aplikačního rozsahu tohoto Nařízení.

Při obhajobě diplomové práce by se měla diplomantka vyjádřit k výhradám uvedeným výše. Dále by se měla diplomantka vyjádřit k otázce, zda připadá v úvahu neuznání soudního

rozhodnutí v oblasti mezinárodního dědického práva s odkazem na výhradu mezinárodního veřejného pořádku (pozn. ust. čl. 30 Nařízení vychází z výhrady regionálního/místního veřejného pořádku členského státu EU)?

6. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: výborně

V Praze dne 19. srpna 2011

JUDr. Petr Dobiáš, Ph.D.
oponent diplomové práce